

# Uitnodiging

Openbare verdediging tot het behalen van de academische graad van

**DOCTOR IN DE TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN**

door Jarno Stappers

**Unlocking the ability in disability**

**How and when can individuals with disabilities excel as employees or entrepreneurs?**

Promotor: Prof. dr. Petra Andries

**Op dinsdag 6 september 2022 om 17.00 u**

in Het Pand, zaal August Vermeylen, Onderbergen 1 te 9000 Gent

Gelieve uw aanwezigheid tegen 30 augustus per mail te bevestigen aan

[Jarno.Stappers@UGent.be](mailto:Jarno.Stappers@UGent.be)

## **EXAMENCOMMISSIE**

Prof. dr. Patrick Van Kenhove  
Decaan-Voorzitter, Universiteit Gent

Prof. dr. Petra Andries  
Promotor, Universiteit Gent

Prof. dr. Saskia Crucke  
Universiteit Gent

Prof. dr. Stijn Baert  
Universiteit Gent & Universiteit Antwerpen

Em. Prof. dr. Roy Thurik  
Erasmus Universiteit Rotterdam, Vrije Universiteit Amsterdam & Montpellier Business School

Helga Stevens  
Directrice Doof Vlaanderen

## Samenvatting

In de arbeidsmarkt worden mensen met een beperking vandaag de dag nog steeds aanzien als onbenutte werkkrachten. Het woord *'disability'* heeft nog veel te vaak een negatieve bijklank. Zo worden mensen met een beperking het vaak geassocieerd met een lagere productie, hogere kosten, en hogere ziekteverzuim. Er is onderzoek nodig dat personen met een beperking op weg kan helpen om hun sterke punten te gebruiken om uit te blinken. Met dit doctoraat toon ik de weg door in drie verschillende studies nieuwe inzichten te verschaffen. Dit doe ik door op een positieve manier te kijken naar de *'abilities'* van mensen met een beperking, hoe deze gevormd worden, en welke gevolgen ze met zich meebrengen. Het overkoepelend doel van dit proefschrift is om beter te begrijpen hoe mensen met een beperking barrières kunnen overwinnen en succes kunnen boeken ondanks, of misschien zelfs dankzij hun beperking. Op die manier kunnen we hun acties en dus ook hun prestaties beter begrijpen. Verder biedt dit proefschrift ook pertinente inzichten voor individuen met beperkingen, maar ook voor hun familie en vrienden, werkgevers, mentoren en beleidsmakers.

In de eerste studie ga ik dieper in op de mechanismen en strategieën die mensen met een beperking doorlopen om hun beperking te overwinnen en succesvol te worden. Op basis van Nederlandstalige nieuwsartikels van mensen met een beperking die hun beperking omzetten in een voordeel toon ik aan dat succesvolle mensen met een beperking een hoge mate van veerkracht bezitten. Hierdoor zijn ze in staat om bepaalde strategieën te ontwikkelen waarbij ze hun beperking compenseren of juist gebruiken om succesvol te zijn. Deze studie suggereert duidelijk dat mensen met hun beperking in staat zijn om hun beperking om te zetten in een troef waarbij ze beter presteren hun collega's zonder beperking.

In de tweede en derde studie bestudeer ik dit fenomeen meer in detail voor mensen met ADHD symptomen, en ga ik na of en hoe zij kunnen uitblinken als ondernemers. In de tweede studie voer ik onderzoek uit naar de ondernemerschapintenties en het verkennende ondernemerschapsgedrag van mensen met ADHD-symptomen. Eerder onderzoek toonde aan dat personen met ADHD-symptomen hogere intenties hebben om te ondernemen maar de vraag bleef hoe deze symptomen hun verkennende ondernemerschapsgedrag beïnvloedde. Wanneer mensen overwegen om een eigen onderneming op te starten, moeten ze een reeks van verkennende activiteiten ondernemen om de levensvatbaarheid van hun idee te verifiëren. Op basis van een willekeurige steekproef bij 1.052 inwoners uit Vlaanderen vind ik dat mensen met symptomen van hyperactiviteit/impulsiviteit meer intenties hebben om hun eigen onderneming op te richten en eerder geneigd zijn om de nodige verkennende stappen te ondernemen om hun idee te testen. Echter stel ik ook vast dat dit niet het geval is wanneer ze ook lijden aan aandachtstoornissen. Ondanks hun hogere intentie om een bedrijf op te starten, hebben mensen met aandachtstoornissen moeite met het uitvoeren van verkennende activiteiten die nodig zijn. Het niet uitvoeren van deze activiteiten kan een negatieve invloed hebben op de latere prestaties en voortbestaan van hun onderneming. Deze studie impliceert dat bepaalde persoonlijkheidskenmerken die een individu aanzetten tot het ontwikkelen van ondernemerschapintentie, ook het individu kunnen tegenhouden om op een grondige manier de levensvatbaarheid van zijn/haar ondernemerschapsidee af te toetsen.

In de derde studie verleg ik de focus van aspirant-ondernemers naar gevestigde ondernemers met ADHD-symptomen, en onderzoek ik via welke mechanismen en onder welke omstandigheden ondernemers met ADHD-symptomen hun groeiambities ontwikkelen. Hierbij bekijken we ook de interactie met de directe en bredere omgeving. We schuiven de *teamleden* en *kennisintensiteit van de industrie* naar voren als cruciale factoren in het ontwikkelen van de groeiambities van ondernemers met ADHD-symptomen. Ik argumenteer dat ondernemers met ADHD-symptomen zich meer zullen bezighouden met innovatie en internationalisering, wat zal leiden tot hogere groeiambities voor hun onderneming. In het bijzonder zullen hun groeiambities versterkt worden indien de ondernemer deel uitmaakt van een grotere team en de onderneming actief is in een kennisintensieve sector. De resultaten van de studie tonen aan dat factoren in de directe en brede omgeving van de ondernemer een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van de groeiambities van ondernemers met ADHD-symptomen.

## Curriculum vitae

Jarno Stappers (geboren in 1992 te Knokke) behaalde in 2016 zijn Masterdiploma Toegepaste Economische Wetenschappen aan de Universiteit van Gent. Nadien vervoegde hij de vakgroep Marketing, Innovatie en Organisatie aan de Universiteit van Gent als assistent. Jarno presenteerde zijn onderzoek op internationale conferenties en workshops, zoals de Belgian Entrepreneurship Research Day (Bergen, 2017; Hasselt, 2021); de Babson College Entrepreneurship Research Conference (Oklahoma, 2017; Waco, 2022), Academy of Management (Atlanta, 2017; Vancouver, 2020) en de European Academy of Management (Dublin, 2020). Het derde hoofdstuk van zijn doctoraal proefschrift is reeds gepubliceerd in *Small Business Economics* en het vierde hoofdstuk is ingediend bij *International Entrepreneurship and Management Journal*. In september 2022 treedt hij in dienst bij KPMG.